

Addendum

Titel	:	Asbest Addendum Attero
Onderwerp	:	Nadere duiding van de risico's van blootstelling aan rook van branden waarbij asbesthoudende materialen zijn betrokken.
Behorend bij	:	Brief met onderwerp 'Pre-advies omgevingsvergunning (deelactiviteit milieu) afvalstortplaats Attero BV, Sluinerweg 12 te Wilp' van 30 april 2025 en kenmerk 23-67453/25-098440/VV/JF <i>Deze addendum kan worden beschouwd als een nagezonden bijlage bij bovenstaande adviesbrief.</i>
Datum	:	10 september 2025
Kenmerk	:	23-67453/25-101268
Zaakdossier	:	Sluinerweg 12 te Wilp, aanvraag omgevingsvergunning Attero B.V
Zaakdossiernr.	:	23-67453 (OLO 7793849)
Nota voor	:	Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Inleiding

Naar aanleiding van een gesprek tussen de ODRN/ODRA en de VNOG is gebleken dat er bij derden interpretatieverschil kan ontstaan van een adviesbrief over de blootstelling aan asbest die in de adviesbrief onder andere wordt behandeld.

In dit gesprek is besloten tot het opstellen door de VNOG van een aanvulling op het advies, met een nadere duiding van de risico's van branden waarbij asbesthoudend materiaal is betrokken.

Advies versus besluit

Op 30 april 2025 is een adviesbrief verstuurd door de veiligheidsregio vanuit het perspectief van de fysieke veiligheid voor de omgeving en de externe hulpverleningsdiensten.

Het bevoegd gezag kan dit advies betrekken in de integrale maatschappelijke afweging die zij moet maken om tot een besluit te komen. Voor het bevoegd gezag weegt het veiligheidsaspect zwaar, maar er zijn nog meer aspecten die maatschappelijk van belang zijn en meegewogen moeten worden.

Bovendien zijn er maatregelen denkbaar die de initiatiefnemer kan nemen en/of het bevoegd gezag kan voorschrijven en die veiligheidssituatie verbeteren. In de adviesbrief worden diverse maatregelen gesuggereerd. Met de bijdrage van de veiligheidsregio kan het bevoegd gezag een afgewogen besluit nemen wat het bedrijf mag en waar het aan moet voldoen.

Leeswijzer

Om een nadere duiding te kunnen geven aan de risico's van blootstelling aan rook van branden, waarbij asbesthoudende materialen zijn betrokken, worden de volgende aspecten behandeld:

- Wat is brand?
- Wat zijn de emissies bij brand?
- Wat is asbest?
- Hoe wordt asbest bij een brand uitgestoten?
- Op welke manier vindt blootstelling plaats?
- Wat is de blootstelling geweest bij de branden bij Attero in 2024?

Brand

In de meeste gevallen is een brand is een ongewenste onbeheerste chemische reactie, waarbij de aanwezige stoffen reageren met zuurstof. Hierbij worden warmte, licht en verbrandingsproducten gevormd. Door de ontstane warmte en vaak ook de verbrandingsproducten kan een brand zolang er voldoende (brandbare) stoffen en zuurstof aanwezig zijn escaleren, waarbij vuur zich ongehinderd kan verspreiden en schade of gevaar veroorzaakt.

Bij een tekort aan zuurstof zal een brand getemperd worden en langzaam verder gaan. Dit wordt een zogenaamde 'smoorbrand' genoemd. Bij een gesmoorde brand komen veel onvolledig verbrande reactieproducten vrij die vaak giftig en brandbaar zijn. Pas als alle zuurstof daadwerkelijk helemaal op is zal de smoorbrand uitgaan. Bij ongecontroleerde branden in afvalbergen speelt het smoren van branden vaak een rol.

Emissie bij brand

Bij een brand komen verschillende schadelijke stoffen via de rook vrij. De samenstelling van de uitstoot is afhankelijk van de specifieke omstandigheden van de brand. Belangrijke factoren hierbij zijn de materialen die in brand staan (de brandstof), de temperatuur van de brand, de hoeveelheid en kwaliteit van de (aangezogen) lucht of zuurstof bij de brand. Naast de toxische verbrandingsgassen, wordt ook warmtestraling geëmitteerd. De hitte van de brand en van hete rookgassen kan tot verbranding leiden, van respectievelijk de huid en de luchtwegen.

Alle rook van alle branden bevat schadelijke en giftige stoffen en is per definitie ongezond. Het moet zoveel mogelijk worden voorkomen dat personen (of dieren) worden blootgesteld aan rook. Veel voorkomende schadelijke en giftige stoffen en stofgroepen in rook zijn bijvoorbeeld:

- koolstofdioxide en koolstofmonoxide;
- stikstofoxide's (NOx);
- nitrosaminen;
- polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAKs);
- vluchtige organische stoffen (VOC's) en Semivluchtige organische stoffen (sVOC's);
- formaldehyde;
- chloorwaterstof (zoutzuur) en chloorgas;
- zwaveldioxide en waterstofsulfide;
- waterstofcyanide (blauwzuur), isocyanaten en nitrillen;
- zuren;

- dioxinen en furanen;
- per- en polyfluoroalkylische stoffen (PFAS's);
- roet en fijnstof (en daaraan verbonden componenten/elementen).

Koolstofdioxide (CO₂) is een normaal bijproduct van de verbranding van organische materialen. Koolstofdioxide is op zichzelf geen giftig gas, maar kan wel zuurstof in lucht verdringen en zo verstikkend werken. Bij een volledige verbranding wordt koolstof omgezet in CO₂, maar bij onvoldoende zuurstof kan ook koolstofmonoxide ontstaan. Koolstofmonoxide (CO) is een gevaarlijk gas dat ontstaat bij onvolledige verbranding. Het is kleurloos en reukloos, en kan mede door de snelle opname in het bloed snel tot bewusteloosheid en/of de dood leiden.

Rook bevat vaak ook concentraties van andere schadelijke stoffen die zijn ontstaan uit diverse gedeeltelijk verbrandde en nieuw gevormde elementen. Bij vluchtige stoffen is het mogelijk dat een kleine hoeveelheid product onverbrand verdampt en en met de rook mee stroomt. In sommige gevallen worden brandbare gassen en giftige stoffen en/of stofgroepen in de rook gevormd. Voorbeelden hiervan zijn stikstofoxides, waterstofcyanide (bij brand van synthetische materialen), chloorwaterstof ('zoutzuur') en dioxines.

De schadelijkheid en giftigheid van rook wordt vaak onderschat, omdat het voor de mens zo'n normaal verschijnsel is geworden als de consequentie van de omgang met vuur. De rook, gassen en ander componenten die bij brand vrijkomen, zijn vaak giftig en kunnen ernstige schade aan de luchtwegen en andere organen veroorzaken. Blootstelling aan rook kan leiden tot gezondheidsproblemen op korte (bijvoorbeeld uitslag en/of ontsteking, hoesten, hoofdpijn en kortademigheid) en langere termijn (bijvoorbeeld door een verhoogde kans op de ontwikkeling van kanker).

Asbest

Om een nadere duiding te kunnen geven aan de rol van asbest in de toch al zo gevaarlijke rookgassen, is het van belang om een beeld te hebben wat asbest eigenlijk is.

'Asbest' is een verzamelnaam voor een aantal natuurlijke mineralen die bestaan uit bundels van microscopisch kleine 'steenachtige' vezels. De naam asbest is afgeleid van het oud Griekse woord 'asbestos' dat "onblusbaar, onbedwingbaar, onverwoestbaar" betekent.

Asbest is een delfstof die veel gebruikt is in de bouw en industrie vanwege de hittebestendigheid, slijtvastheid en isolerende eigenschappen. Echter, asbestvezels zijn schadelijk voor de gezondheid bij inademing. Er is wetenschappelijk bewijs dat het inademen van asbestvezels de oorzaak is verschillende ziekten zoals longkanker en mesothelioom.

Ontdekking schadelijkheid

De schadelijke werking van asbest op de gezondheid werd pas in de loop van de 20e eeuw ontdekt, hoewel het gebruik van asbest al millennia plaatsvond. Het eerste geregistreerde gebruik van asbest dateren al in 2500 voor Christus. De grootschalige commerciële productie van asbestisolatie begon in 1879 en het eerste geval van asbest gerelateerde ziekte, beschreven als "vreemde lichamen" in de longen, werd in 1899 ontdekt. Een publicatie in 1924 over een asbest-longfibrose in het Britse

‘Medical Journal’ is een belangrijkste eerste wetenschappelijke mijlpaal waarin de gezondheidsrisico’s van asbest worden geduid. In 1927 en kort daarna verschijnen nieuwe publicaties in Engeland en wordt de term asbestose geïntroduceerd. In Groot-Brittannië werd asbestose, een stoflongziekte, in 1931 erkend als beroepsziekte. De eerste gevallen van asbestose en longkanker die te wijten waren aan blootstelling aan asbest werden in 1935 in de Verenigde Staten vastgesteld.

In Nederland werd de schadelijkheid van asbest al vanaf 1931 door de Arbeidsinspectie erkend als een risico voor de volksgezondheid. In de jaren ’60 en ’70 van de vorige eeuw, werd duidelijk dat asbest schadelijk was en op welke wijze het biologisch mechanisme, dat de schadelijkheid veroorzaakt, werkte. Verschillende landen hebben asbest al vroeg verboden, waaronder Denemarken en Noorwegen, die in de jaren ’70 als een van de eersten waren.

Hoewel de schadelijke effecten van asbestvezels al vroeg bekend waren, duurde het even voordat dit voldoende besef en erkenning kreeg in de maatschappij en bij de Nederlandse overheid, wat resulteerde in een geleidelijke invoering van verboden op verschillende toepassingen van asbest. Vanwege een combinatie van factoren, waaronder een lange periode van discussie over de precieze impact van de gezondheidsrisico's, de economische voordelen van asbest en trage aanpassing van de regelgeving werd asbest pas laat in Nederland verboden.

Verboden

Momenteel wordt asbest nog steeds gewonnen en gebruikt in sommige delen van de wereld. In Rusland is er zelfs een stad naar genoemd. Ook in landen als Pakistan, Vietnam en Indonesië, Brazilië en Kazachstan is het materiaal nog volop in gebruik. In het “westen” is het vanwege de nadelige eigenschappen voor de gezondheid vaak verboden. In Nederland is sinds 1994 is het verhandelen en het toepassen van asbest verboden. Een volledige verbod in de hele Europese Unie (EU) kwam uiteindelijk in 2005. Vanaf dat moment mochten er nergens meer asbesthoudende producten worden toegepast of opgeslagen voor gebruik (op voorraad) zijn. Ook het bewerken van al aanwezige asbestmaterialen is verboden, tenzij het doel het saneren is.

Soorten asbest

Er bestaan verschillende soorten asbestmineralen. De eigenschappen en schadelijkheid verschillen tussen deze soorten. De verschillende soorten asbest worden vaak met de oorspronkelijke kleur aangeduid. Alleen aan de kleur van het ruwe asbest (bij winning) kan men met het blote oog zien tot welke soort het asbest behoort. Wanneer asbest in een materiaal verwerkt is, is de kleur niet meer duidelijk zichtbaar. Alleen laboratoriumanalyse kan dan nog uitsluitsel geven. De meest bekende asbestsoorten zijn:

- actinoliet (“groen” asbest)
- amosiet (“bruin” asbest)
- anthofylliet (“geel” asbest)
- chrysotiel (“wit” asbest)
- crocidoliet (“blauw” asbest)
- tremoliet (“grijs” asbest)

Asbestvezels zijn grofweg onder te verdelen in twee hoofdgroepen:

- De spiraalvormige of serpentijnachtige, waaronder chrysotiel (ofwel wit asbest).
- De rechte of amfiboolachtige, waaronder crocidoliet, amosiet, anthophylliet, tremoliet en actinoliet

Het spiraalvormige witte asbest is veruit het meest toegepast. Wit asbest heeft door zijn vorm ten opzichte van de andere asbestsoorten, een iets lagere hechtingskans in de longen.

Asbest in de lucht

Asbestvezels komen in de ('schone') buitenlucht voor in concentraties van circa 20 tot 40 vezels per kubieke meter ($20 \sim 40 \text{ vezels} \cdot \text{m}^{-3}$).

Asbestvezels zijn vaak als verstevigende 'wapening' toegevoegd aan materialen. Zolang de asbest 'verpakt' zit in deze materialen, komen de asbestvezels niet vrij en zijn de blootstellingsrisico's beperkt. Echter zodra dit zogenaamde 'hechtgebonden' asbest wordt beschadigd, kunnen en zullen er asbestvezels vrij komen. Deze asbestvezels zweven in de lucht en kunnen dan worden ingeademd. De voornaamste bronnen van asbestvervuiling in de buitenlucht zijn asbestcementproducten en incidenten, zoals brand en sloop in gebouwen die asbest bevatten. In de jaren tachtig lagen de concentraties asbestvezels in de buitenlucht veel hoger, van 100 tot 1.000 vezels per m^3 met uitschieters tot tienduizenden vezels per m^3 in de buurt van asbestbronnen. Het weg- en treinverkeer (met onder meer asbest remvoeringen) vormde toen een belangrijke vervuiler.

Wet- en Normgeving

Er is verschillende wetgeving en normstelling van kracht met betrekking tot asbest. De wet- en normgeving is gericht op een praktisch en economisch haalbare omgangsvorm. Gezondheidsrisico's maken daar wel deel van uit, maar is niet het enige meewegende aspect.

De wettelijke grenswaarde voor asbestvezels in de lucht die een werknemer tijdens het werk inademt, is maximaal 2.000 vezels per kubieke meter lucht ($2.000 \text{ vezels}/\text{m}^3$), als gemiddelde over een werkdag van 8 uur.

Er zijn vele normen die van toepassing zijn op vervuiling in het algemeen, die ook van toepassing zijn op asbest. Er zijn ook normen opgesteld die gericht zijn op de omgang met asbest. Enkele voorbeelden zijn hieronder benoemd.

De NEN 2939 norm beschrijft de 'stand van de wetenschap en professionele dienstverlening' voor het uitvoeren van blootstellingsstudies tijdens asbestverwijdering. De NEN 2990 beschrijft de eindcontrole na asbestverwijdering.

NEN 2991:2015 beschrijft een bepalingsmethode ter vaststelling van de asbestconcentraties in de binnenlucht en een beoordelingskader voor blootstellingsrisico's aan asbest voor gebruikers en derden in gebouwen, woningen, constructies, objecten, leegstaande bouwwerken en industriële installaties waarin asbesthoudende materialen zijn verwerkt.

De NEN 5707 (+C2) beschrijft de werkwijze voor het opstellen van de onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek en de inspectie en monsterneming voor de bepaling van asbest in bodem en partijen grond. De voorgeschreven werkwijze is geschikt voor het bepalen van het gehalte aan asbest, onafhankelijk van de vraag in welke vorm en samenstelling het asbest aanwezig is.

De landelijke interventiewaarde voor asbest in grond, bodem en puingranulaat is vastgesteld op 100 mg/kg gewogen gehalte, waarbij het gewogen gehalte het serpentijngehalte plus tien keer het amfiboolgehalte is.

Asbest emissie bij brand

Hoewel asbestvezels zelf niet brandbaar zijn, kan asbest toch vrijkomen bij een brand, waarbij asbesthoudende materialen betrokken zijn. Door de ontwikkelde warmte van de materialen die wel brandbaar zijn kunnen asbesthoudende materialen desintegreren (bijvoorbeeld het 'knappen' van de asbestcementplaten), waardoor asbestvezels uit de breukvlakken vrij komen. Juist omdat asbestvezels niet verbranden, komen de asbestvezels als zodanig vrij en worden in de warme rook meegevoerd. Er zijn ook producten die zelf brandbaar zijn en waar ook asbestvezels in verwerkt zitten (bijvoorbeeld oude katten en lijmen). Zodra dit soort producten verbranden komen de asbestvezels vrij in de rook. De losse asbestvezels die worden meegevoerd in de verbrandingsrook, zijn niet zichtbaar voor het menselijk oog.

Verspreiding stukjes asbesthoudend materiaal

Bij branden waarbij asbesthoudende materialen betrokken zijn, komen niet alleen de asbestvezels vrij, maar vaak ook hele stukken en stukjes asbesthoudend materiaal. Door de warme rook worden deze stukjes asbesthoudende materialen mee omhoog de lucht in gevoerd. Vanwege het gewicht van de stukjes asbesthoudende materiaal wordt dit doorgaans maar korte afstand meegevoerd in de rook. Door dispersie en afkoeling van de rook verliest de rook zijn stuwkracht en vallen deeltjes asbesthoudende materiaal naar beneden. Over het algemeen komen de zwaarste en grootste deeltjes het minst ver. De verspreidingsafstand hangt af van de omvang van de brand, de hoeveelheid en soort betrokken asbesthoudend materiaal en de specifieke omstandigheden van de brand. Het is zelden dat de deeltjesverspreiding asbesthoudend materiaal verder als één kilometer benedenwinds kan worden teruggevonden.

Deze deeltjes asbesthoudend materiaal zijn vaak kwetsbaar en kunnen bij aanraking breken. Ook zijn vaak de asbestvezels niet meer zo hecht gebonden in het materiaal. Om te voorkomen dat er uit deze deeltjes weer een nieuwe secundaire verspreiding van asbestvezels naar de lucht plaatsvindt, wordt de verspreiding van deze deeltjes in kaart gebracht (door een asbestinventarisatie bureau). Een ander bedrijf zal indien noodzakelijk de verspreide asbesthoudende deeltjes opruimen.

Geheel onterecht worden alleen deze verspreide deeltjes asbesthoudend materiaal als het 'vrijgekomen asbest' gezien. Er zitten immers ook asbestvezels in de rook, dat ook tot het vrijgekomen asbest gerekend moet worden. Aan deeltjes asbesthoudend materiaal is echter nog iets te doen, waardoor een secundaire emissie van asbestvezels wordt voorkomen

Wijze van blootstelling

De wijze van blootstelling aan gevaarlijke stoffen, waaronder asbest, vindt bij een brand vooral plaats door de rook en depositie van deeltjes direct uit de brandhaard of indirect uit de rook.

Door inademing kunnen de stoffen via de neus, keel, bronchiën en longen in het lichaam komen. Blootstellingsroutes via de mond (oraal), maag en darmen of via de huid zijn voor de meeste stoffen

minder waarschijnlijk. Eenmaal in het lichaam worden de stoffen niet of moeilijk afgebroken of uitgescheiden.

Asbestvezels in de lucht die zorgen voor de blootstellingsrisico's zijn niet zichtbaar met het blote oog. De microscopisch kleine asbest vezels kunnen bij blootstelling van vezels in de lucht worden ingeademd. De vezels kunnen in de wanden van de longblaasjes blijven steken. Dan worden de asbestvezels niet meer uitgeademd. De kans hierop wordt groter als de hoeveelheid asbestvezels in de ingeademde lucht groter wordt en de tijdsduur waarop dit gebeurt langer is. Omdat de asbestvezels inert zijn kan het lichaam deze asbestvezels niet afbreken. In de loop van de tijd zullen de longblaasjes beschadigd raken en zal het lichaam de asbestvezels trachten in te kapselen. Het lichaam is niet in staat om de asbestvezels af te breken en/of uit het lichaam te verwijderen. Mede afhankelijk van de hoeveelheid in het lichaam gestrande asbestvezels zullen asbest gerelateerde ziekten zich ontwikkelen.

Er is nog geen wetenschappelijk gestaafde antwoord op de vraag hoe de schadelijkheid van de blootstelling aan ongunstig samengestelde rook zich verhoudt tot asbestvezels houdende rook. De rook die vrijkomt bij brand bevat al zoveel gevaarlijke stoffen, dat de bijdrage van de asbestvezels in de rook aan gezondheidsschade lastig is vast te stellen. Dat wil zeggen: rook zonder asbestvezels, maar met een ongunstige chemische samenstelling van gevaarlijke stoffen kan de gezondheid zo mogelijk nog meer bedreigen dan minder vervuilde rook die wel asbestvezels bevat.

Blootstelling door branden Attero

Het is achteraf niet meer te bepalen wat de blootstelling aan asbestvezels in de rook is geweest bij de branden op de stortplaats bij Attero in 2024. Dit geldt overigens ook voor de branden die daarvoor hebben plaatsgevonden. Het is wel vastgesteld dat bij de branden op de stortplaats asbesthoudende materialen betrokken zijn geweest. Er is te verwachten dat in de rook van de branden een ten opzichte van de achtergrondwaarden verhoogde hoeveelheid asbestvezels vrij gekomen in de lucht. Hoe veel asbestvezels dit precies zijn geweest en hoe schadelijk de asbest is ten opzichte van de schadelijkheid van de vrijgekomen rook (als een mengsel van gevaarlijke gassen dampen en deeltjes fijn stof), is niet vastgesteld.

Gezondheidsrisico's

Bij de afgelopen branden op de stortplaats van Attero, heeft emissie plaatsgevonden van rook met hierin gevaarlijke stoffen, waaronder asbest. Met name de ingezette brandweer eenheden en het personeel van de bedrijfsnoodorganisatie (BNO) van Attero hebben een hoge blootstellingskans van asbestvezels gehad. Dit personeel heeft hiervoor beschermende maatregelen genomen. De vrijgekomen rook had voldoende stijghoogte en was al voor een deel in de lucht gedispergeerd bij het verlaten van het luchtruim boven de inrichting van Attero. Hierdoor is de uiteindelijke blootstelling met gezondheidsrisico's in de omgeving beperkt gebleven.

Depositie

Er is tijdens alle branden waar de brandweer bij betrokken is geweest, gemonitord of er depositie is geweest van deeltjes asbesthoudend materiaal in het benedenwinds gebied.

In geen van de gevallen is er zichtbare depositie vastgesteld buiten het eigen terrein van Attero. De risico's van blootstelling aan asbest als gevolg van een secundaire emissie in omgeving van het bedrijf, zijn daarom voor wat betreft de branden van de afgelopen periode nihil gebleken.

Metingen

De VNOG beschikt zelf niet over de geschikte middelen om de kwantitatieve samenstelling van de geëmitteerde rook en de depositie vast te stellen. De VNOG gebruikt kenmerkende aspecten van branden en rook (zoals bijvoorbeeld de kleur, dichtheid, volume, locatie, gedrag en de dikte van de rooklaag) en zogenaamde 'tracers' om op basis van waarden uit de literatuur en ervaring een kwalitatieve inschatting te maken van de ernst en omvang van de rook emissie.

Er zijn door de VNOG tijdens de branden specialistische verkenningseenheden (VE) ingezet, die zowel de rookpluim als de depositie, met name buiten het eigen terrein van Attero, in kaart hebben gebracht. Voor zover er depositie door de VE is aangetroffen bleek dit niet te gaan om asbesthoudende materialen, maar vaak om verbrandde resten van kunststoffen die licht zijn en daarom makkelijk in de rook kunnen worden meegevoerd.

Met behulp van de inzet van de VE is er samen met de adviseur gevaarlijke stoffen (AGS) van de brandweer een beeld over de aard en omvang van de incidenten verkregen. Uit dit beeld is geen noodzaak gebleken om voor het uitvoeren van de taken van de brandweer nader onderzoek te (laten) uitvoeren of extra maatregelen te nemen in het benedenwindse gebied.

Indien een incident hiertoe aanleiding geeft, kan een adviseur gevaarlijke stoffen (AGS) besluiten tot het inschakelen van de Milieu- en Ongevallendienst (MOD). De MOD is onderdeel van het Rivm en heeft uitgebreidere mogelijkheden voor het bepalen en analyseren van emissie en depositie van gevaarlijke stoffen bij branden. Vanwege de opkomsttijd van de MOD en aard en omvang van de branden is in 2024 voor geen van de gevallen door de AGS van de brandweer gebruik gemaakt van de MOD.

Voor de bescherming van het eigen brandweer personeel tegen gevaarlijke rookgassen en blootstelling aan asbestvezels heeft de brandweer standaard protocollen ontwikkeld. Deze zogenaamde hygiëne protocollen waren bij alle branden op de stortplaats van kracht.

Met het van kracht zijn van de hygiëne protocollen is er voor de inzet van de brandweer geen aanleiding om de aard en mate van vervuiling in de rookgassen nader te bepalen. Er wordt door de brandweer ervan uitgegaan dat er sprake is van het vrijkomen van asbest en de noodzakelijke maatregelen voor het veilig en hygiënisch werken van het eigen brandweerpersoneel worden toegepast.

Er zijn bij de branden op de afvalstortplaats van Attero in 2024 (en de branden die daarvoor hebben plaatsgevonden) door of namens de VNOG geen kwantitatieve metingen uitgevoerd en dus ook geen resultaten beschikbaar wat de precieze samenstelling van de geëmitteerde rook naar de omgeving is geweest.

Maatschappelijk belang

Omdat asbest op geen andere wijze verwerkt kan worden, wordt asbest teruggebracht in de bodem van de aarde. Dit gebeurt door asbest te storten op speciaal daarvoor aangewezen en ingerichte

stortplaatsen. De stortplaats van Attero in Wilp is zo'n stortplaats. Het is van maatschappelijk belang dat de verwerking van asbesthoudende materialen op een milieuhygiënisch verantwoorde wijze plaatsvindt. Het storten van asbest brengt daarmee ook een verantwoordelijkheid met zich mee. Het is niet de bedoeling dat het zorgvuldig verzamelde en verpakte asbest alsnog vrij komt in het milieu met alle gezondheidsconsequenties van dien. Stortplaatsen waarop asbesthoudende materialen gestort mogen worden, hebben daarom een grote inspanningsverplichting om het asbest daar veilig en eeuwigdurend op te bergen.

Beheersing van het brandrisico door Attero

Dat de branden die op de stortplaats van Attero in de afgelopen periode hebben plaatsgevonden, uiteindelijk beperkt zijn gebleven, is het resultaat van een inspanning van Attero en de brandweer, maar ook gunstige omstandigheden.

Dat een incident uiteindelijk een gelukkig verloop kent en niet uitmond in een grotere calamiteit of ramp, zou door goed geborgde maatregelen voldoende gegarandeerd moeten zijn. Bedrijfsmatige activiteiten moeten primair zodanig zijn ingeregeld dat een ongewoon voorval of een ongewenste gebeurtenis voorkomen wordt. Als een incident dan toch ontstaan, moet hier gegarandeerd adequaat op ingegrepen worden.

In het advies van de VNOG wordt aangestuurd op een systematische benadering van de risico's, waardoor het voorkomen en beheersen van brand met enige mate van zekerheid wordt afgedwongen. De VNOG vindt in de aanvraag voor de omgevingsvergunning van Attero van december 2023, deze risicogerichte aanpak van brandveiligheid op de afvalstortplaats onderbelicht.

Om de restrisico's van brand op de stortplaats tot op een maatschappelijk acceptabel niveau te beheersen, zal Attero voldoende aanvullende maatregelen moeten treffen. Het is aan het bevoegd gezag om hierin afwegingen te maken en te sturen op een doeltreffende verankering in de vergunning, gecombineerd met adequaat toezicht.